

Handläggare
Anna Nordén

Principer för fördelning av ersättning för handledaruppdrag vid elevers praktik inom verksamhetsförlagd utbildning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att ersättning för verksamhetsförlagd utbildning vid lärarstudenters praktik ska som huvudregel utbetalas som tillägg på lönen till enskild handledare. I undantagsfall kan ersättningen reserveras för arbetslag som kompetenshöjande medel.

Sammanfattning

Efter en kartläggning av hur Lunds kommun arbetar med handledarersättning framkom att handledarersättningen för lärarstudenter som deltar i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) hanteras på olika sätt. En del verksamheter betalar ut ersättningen till arbetslaget som en pott att använda för till exempel kompetenshöjande insatser medan andra betalar ut summan till en enskild handledare som ett tillägg på lönen.

Frågan om huruvida en gemensam princip skulle kunna tillämpas har därefter utretts. Efter beredning i kommunstyrelsens arbetsgivarutskott framkom att verksamheters förutsättningar ser olika ut. För att uppmuntra lärare att vara handledare även framöver föreslås därför att huvudregeln ska vara att ersättning för verksamhetsförlagd utbildning tillfaller handledaren och att verksamheten i undantagsfall ska reservera ersättningen för arbetslag som kompetenshöjande medel.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2023-08-21 Principer för fördelning av ersättning för handledaruppdrag vid elevers praktik inom verksamhetsförlagd utbildning

- Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsgivarutskott 2023-03-07 § 17

Ärendet

Bakgrund

Huvudöverenskommelsen (HÖK21) mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd innehåller krav på att alla arbetsgivare ska ta fram en lokal handlingsplan för strategisk kompetensförsörjning. Som en del i detta arbete har kommunkontoret undersökt vilka handledaruppdrag gentemot studenter som förekommer inom organisationen.

Att handleda är en del av arbetsuppgifterna för Lunds kommuns medarbetare och leder många gånger till en kompetenshöjning även för handledaren. De handledaruppdrag som utförs inom kommunen innefattar målgrupperna studenter i verksamhetsförlagd undervisning (VFU), studenter inom andra högskoleprogram, elever i Arbetsplatsförlagt lärande (APL), Lärande i arbete (LIA), studentmedarbetare, PRAO-elever, feriepraktiktjänster samt anställda och praktikanter i arbetsmarknadsåtgärder. Handledaruppdragets innehåll och omfattning skiljer sig åt men har det gemensamma syftet att det främjar kommunens kompetensförsörjning samtidigt som det ska innebära ett lärande för dem som handleds oavsett om det är en del av en utbildning, återgång till arbete eller introduktion till ett yrke. För att handledningen ska nå bra kvalitet krävs det goda förutsättningar för handledaren att utöva uppdraget.

Den största kategorin studenter är lärarstudenter, men VFU förekommer i bland annat i sjuksköterske- och arbetsterapeutsutbildningen och berör flera förvaltningar. De flesta handledaruppdrag ersätts inte från lärosäte eller annan myndighet – men ett undantag är VFU för lärarstudenter. Enligt ramavtalet för verksamhetsförlagd utbildning i lärarutbildningarna i Skåne och Västra Blekinge betalar studenternas lärosäten ut en ersättning till skolhuvudmannen. Ersättningen är 800 kr per elev och vecka (2022). Lärarstudenternas VFU är cirka 20 veckor per år. Av ramavtalet framgår också att skolhuvudmannen ska ha en policy för hur ersättningen hanteras. Avtalet i sig innehåller ingen skrivning om vem som ska ta del av ersättningen, och olika kommuner hanterar frågan olika.

Vid kartläggningen framkom att handledarersättningen för lärarstudenter som deltar i VFU hanteras på olika sätt i Lunds kommun och att det finns ett behov av en arbetsgivarpolitisk linje i frågan. I de flesta verksamheter tillfaller ersättningen idag arbetslaget där pengarna oftast används till kompetenshöjande insatser. Verksamheterna menar här att det är ett gemensamt arbete att ta emot en elev och att många delar på det ansvaret. Det är också ovanligt att kommunen betalar ut ersättningar i form av extra lönesummor eftersom en grundprincip är att ersättningen för utfört arbete utgörs av månadslönen. Det finns dock verksamheter som inte organiseras i arbetslag och där det av andra skäl kan vara svårt att låta flera medarbetare ansvara för handledning och där ersättningen idag betalas ut till den enskilde handledaren. Används ersättningen till kompetenshöjning får verksamheterna per student cirka 16 000 kr. Då ersättningen betalas ut till en enskild handledare som ett tillägg på lönen blir ersättningen efter avdrag för sociala avgifter och skatt cirka 5 800 kr.

Föredragning

Att kunna ta emot studenter för VFU är en viktig kompetensförsörjningsfråga. Inte sällan återfinns duktiga studenter som Lunds kommuns nya medarbetare efter avslutade studier. Det är därför av vikt att Lunds kommun har möjlighet att ta emot så många studenter som möjligt. De senaste tre åren har Lunds kommun tagit emot i snitt 576 VFU-studenter per år från lärarutbildningarna i Skåne fördelade på 420 platser inom Barn och skolförvaltningen och 116 platser inom Utbildningsförvaltningen.

Beredning

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott informerades om genomförd kartläggning av handledarskap och praktik den 7 mars 2023, § 17. Vidare informerade representanter från barn- och skolförvaltningen samt utbildningsförvaltningen för varför de förordar olika lösningar beroende på förutsättningarna på den enskilda arbetsplatsen.

Arbetsgivarutskottet har därefter berett frågan ytterligare. Att erbjuda omfattande och bra handledning för lärarstudenter är en viktig fråga för kompetensförsörjningen. Detta uppnås genom att erbjuda bra villkor för de som handleder så att duktiga handledare fortsätter att handleda och att fler vill bli handledare. För att säkerställa att engagerade och duktiga handledare finns tillgängliga föreslår arbetsgivarutskottet därför att huvudprincipen framöver ska vara att ersättningen tillfaller handledare i första hand och i undantagsfall tilldelas arbetslaget.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet, men ett bra mottagande av VFU-studenter, särskilt inom utbildningssektorn vilket i sig kan antas bidra till en stabil kompetensförsörjning, bidrar på sikt till att gynna barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser utöver det som redan förekommer idag.

Christoffer Nilsson
kommundirektör

Vesna Casitovski
kanslichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunkontoret, HR-avdelningen

För kännedom: Samtliga nämnder